

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1522

Vragen van het lid **Aukje de Vries** (VVD) aan de Minister van Financiën over *het bericht «Euronext wil populaire handel in ETF's naar Amsterdam halen»* (ingezonden 13 februari 2025).

Antwoord van Minister **Heinen** (Financiën) (ontvangen 4 maart 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Euronext wil populaire handel in ETF's naar Amsterdam halen»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat een sterke financiële sector goed is voor Nederland en dat een groter handelsvolume op Nederlandse beurzen daaraan kan bijdragen?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3

Wat zijn volgens u goede randvoorwaarden om het aantrekkelijk te maken voor Euronext om ETF-handel naar de Amsterdamse beurs te halen? Wat kan u doen om de positie van de Amsterdamse beurs te versterken?

Antwoord 3

Hoe aantrekkelijk een kapitaalmarkt wordt geacht door belanghebbenden hangt af van verschillende factoren. Dit verschilt ook per belanghebbende. Zo heeft een belegger deels andere voorkeuren dan een bedrijf dat aandelen uitgeeft. In algemene zin moeten er voor een aantrekkelijke handel in financiële instrumenten, zoals aandelen en *exchange traded funds* (ETFs), in eerste instantie voldoende interessante bedrijven beursgenoteerd zijn, die in een beursindex, zoals de AEX-index, opgenomen worden. De aandelen en andere financiële instrumenten van die bedrijven kunnen als onderliggende

¹ FD.nl, 10 februari 2025, <https://fd.nl/financiele-markten/1545330/euronext-wil-populaire-etf-handel-naar-amsterdam-halen>

waarde van ETFs worden gebruikt. Daarnaast is het voor liquide handel op een diepe kapitaalmarkt (met veel kapitaal en veel handelsactiviteit) van belang dat er veel beleggers zijn en beleggers met verschillende voorkeuren, zowel institutionele beleggers als retail beleggers (huishoudens) en zowel nationale als internationale beleggers.

Euronext Amsterdam wordt, evenals de rest van de financiële sector, sterk gereguleerd. Dit bepaalt in grote mate het speelveld van de beurs. Tegelijkertijd gaat Euronext voor een deel ook zelf over de randvoorwaarden van een aantrekkelijke markt. Euronext stelt als beursuitbater zelf regels voor uitgevende instellingen (beursgenoteerde ondernemingen) en deelnemers aan zijn handelsplatformen (beleggers). Bij mijn beleid voor de financiële sector, zowel nationaal als Europees, houd ik rekening met de belangen van alle belanghebbenden, waaronder ook Euronext en partijen die hierop actief zijn. Ik heb hierbij oog voor het goede functioneren van de markt, vermindering van regeldruk en goed toezicht en bescherming van de consument. Voor een overzicht van relevante randvoorwaarden verwijs ik u naar de brief met mijn visie op de financiële sector.²

Vraag 4

Bent u van mening dat een verdere concentratie binnen de Euronext-groep van de ETF-handel de concurrentiepositie van Euronext verbetert ten opzichte van de Amerikaanse markt?

Antwoord 4

Ja, centralisatie kan zorgen voor meer liquiditeit en op deze manier bijdragen aan de versterking van de concurrentiepositie van Euronext.

Vraag 5

Bent u het eens dat een inhaalslag op de Europese ETF-markt nodig is in vergelijking met de Amerikaanse markt? Wat is uw reactie in het licht dat de Europese ETF-markt ongeveer 2.400 miljard dollar omvat terwijl de Amerikaanse markt uit 11.000 miljard dollar bestaat?

Antwoord 5

De Europese kapitaalmarkten, inclusief de ETF-markt, hebben potentieel om verder te groeien en beter te integreren. Het verschil in omvang met de Verenigde Staten kan door verschillende factoren worden verklaard. De in het FD-artikel genoemde versnippering van de Europese kapitaalmarkt speelt hierbij een rol, vergeleken met de meer geconcentreerde Amerikaanse markt. Een minder versnipperde en meer liquide markt is aantrekkelijker voor beleggers, zowel retail beleggers als institutionele beleggers, en bedrijven. De fragmentatie in de EU over meerdere beurzen en bilaterale handel buiten de beurs (*over the counter*) leidt tot minder efficiënte prijsvorming en beperkte schaalvoordelen. Een andere mogelijke oorzaak van dit verschil is de wijze waarop de oudedagsvoorziening is geregeld. Amerikaanse huishoudens zijn zelf verantwoordelijk voor het opbouwen van pensioenvermogen. In veel Europese lidstaten verzorgt de staat het pensioen, of – zoals in Nederland – beleggen werknemers via pensioenfondsen indirect voor hun oude dag. Pensioenfondsen beleggen doorgaans niet of nauwelijks in ETFs, terwijl Amerikaanse huishoudens wel veel in deze instrumenten beleggen. Ook kan meespelen dat er in Europa minder bedrijven beursgenoteerd zijn in vergelijking met de VS, en dat de waarderingen in de VS momenteel hoger zijn. Dit kan zich vertalen naar een grotere omvang van de Amerikaanse ETF-markt.

Vraag 6 en 7

Hoe kijkt u naar het meer toegankelijk maken van de hoofdindex voor closed-endbeleggingsfondsen?

Bent u van mening dat het zorgelijk is voor het aantrekken van kapitaal dat er tot voor kort maar een enkel closed-endbeleggingsfonds aangesloten was bij de Amsterdamse beurs? Zo nee, waarom niet?

² Kamerstukken II 2024/25, 32 013, nr. 302.

Antwoord 6 en 7

Euronext consulteert momenteel een voorgenomen aanpassing van de beursregels van Euronext Amsterdam. Als Minister van Financiën heb ik daar geen directe rol bij, het betreft keuzes van Euronext als bedrijf. Deze aanpassing ziet onder meer op inclusie van beursgenoteerde *closed-end* beleggingsfondsen in de AEX-index.³ Dat deze fondsen op dit moment niet in de AEX-index opgenomen kunnen worden, betekent niet dat dergelijke fondsen thans geen toegang hebben tot Euronext Amsterdam. Er zijn reeds meerdere van deze fondsen aangesloten bij de Amsterdamse beurs. Beheerders van *closed-end* beleggingsfondsen kunnen momenteel al als lid of deelnemer handelen op Euronext Amsterdam in aandelen en andere financiële instrumenten. Kapitaal van deze fondsen kan dus al productief ingezet worden op de Amsterdamse beurs, als deze fondsen beleggen in aandelen van andere daar genoteerde bedrijven. Ook kunnen (*closed-end*) beleggingsfondsen, of de beheerder van een fonds, worden genoteerd op Euronext Amsterdam. Als een beleggingsfonds genoteerd wordt, dan worden de deelnemingsrechten (aandelen) van dat fonds verhandelbaar op de beurs. Over de toegang van beleggingsfondsen – en van het kapitaal dat zij beheren – tot de Amsterdamse beurs, heb ik dus geen zorgen. Zoals gezegd, het is nu nog niet mogelijk om als beursgenoteerd beleggingsfonds opgenomen te worden in de AEX-index. Een voordeel van inclusie in een index is dat beleggers die (passief) in de AEX-index beleggen, automatisch ook in de aandelen van het fonds beleggen.

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat de uitbreiding van de ETF-handel op de Amsterdamse beurs ervoor zorgt dat Nederlandse beleggers meer ruimte hebben om in Nederlandse bedrijven te investeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Dit zou een effect kunnen zijn, al betekent de voorgenomen concentratie van de ETF-handel bij Euronext Amsterdam ook dat in ETFs belegd kan worden met aandelen van bedrijven die op andere (Europese) beurzen genoteerd zijn. Naast meer handel in ETFs is dus ook van belang dat meer Nederlandse bedrijven ervoor kiezen om in Nederland naar de beurs te gaan. Alleen dan kunnen er ETF's ontwikkeld worden waar aandelen van Nederlandse bedrijven onderdeel van uit maken.

Vraag 9

Bent u van mening dat het aantrekken van privaat kapitaal ervoor zorgt dat er meer geld beschikbaar komt voor beursgenoteerde bedrijven op de Euronext beurs om te investeren en te concurreren met buitenlandse bedrijven?

Antwoord 9

Ja.

Vraag 10

Bent u het ermee eens dat meer privaat kapitaal ervoor zal zorgen dat er meer financiële middelen en dus financiering beschikbaar komen voor Nederlandse bedrijven voor innovatie? Zo ja, wat kan u doen om dat te stimuleren?

Antwoord 10

Ja. Hiervoor is versterking van de Europese kapitaalmarktunie van doorslaggevend belang. Nog dit kwartaal stuur ik uw Kamer een brief met de inzet van het kabinet hiervoor.

³ Een *closed-end* beleggingsfonds heeft een vast aantal deelnemingsrechten. Vanwege vraag en aanbod kan de waarde van deze deelnemingsrechten afwijken van de intrinsieke waarde die de financiële instrumenten vertegenwoordigen waar het fonds in investeert. Bij een *open-end* beleggingsfonds kan de hoeveelheid deelnemingsrechten doorlopend worden uitgebreid, waarmee nieuwe instrumenten worden aangekocht.

Vraag 11

Hoe kijkt u naar het gevolg geschetst door Eumedion in het artikel dat Euronext Amsterdam met deze maatregelen de concurrentiepositie met de Duitse en Franse hoofdindices zal verbeteren?

Antwoord 11

Dit kan een mogelijk effect zijn waarvan ik de logica in theorie kan volgen, al heb ik geen zicht op de precieze concurrentiepositie van Euronext Amsterdam ten opzichte van beurzen in andere Europese landen.

Vraag 12

Kunt u een overzicht geven van andere zaken die de concurrentiepositie van de Amsterdamse beurs met de Duitse en Franse hoofdindices belemmert?

Antwoord 12

Eumedion, een belangenbehartiger van institutionele beleggers, refereert in zijn reactie in het FD-artikel aan het feit dat de AEX-index «slechts» 25 bedrijven kent. Dit is minder dan hoofdindices in omringende landen, zoals de Duitse DAX (40 bedrijven), Franse CAC (40) en Britse FTSE-index (100). Euronext consulteert momenteel ook onder belanghebbenden of uitbreiding van de AEX-index naar 30 bedrijven wenselijk is. Zoals genoemd in mijn antwoord op vraag 7 valt dit onder de keuzes van Euronext als bedrijf en heb ik hierbij geen directe rol. Euronext gaat voor een deel ook zelf over de randvoorwaarden van een aantrekkelijke markt ten behoeve van zijn concurrentiepositie. De regelgeving voor geregementeerde markten (de exploitanten van beurzen) is in de EU sterk geharmoniseerd. Dit draagt bij aan een gelijk speelveld in de EU voor Euronext en haar concurrenten. Dit neemt niet weg dat er sprake kan zijn van additionele nationale regelgeving. Zoals ik eerder heb toegezegd, zal ik uw Kamer op korte termijn een overzicht doen toekomen van nationale regels die mogelijk een impact kunnen hebben op de concurrentiepositie van de Nederlandse financiële sector.